

Amsterdam, Oude Kerk, zondag 12 augustus 2007
Zondag, achtste zondag van de zomer
Lezingen Jesaja 65: 17-25 en Lukas 12: 32-40
Preek bij Lukas 12: 32-40

Lezingen:

- *Jesaja 65: 17-25*
- *Lukas 12: 32-40*

Gemeente van Christus,

Eerlijk gezegd wist ik niet goed raad met het Evangelie van deze morgen totdat er licht over viel vanuit de lezing van Jesaja; vanuit het visioen dat de profeet te zien kreeg. Daarvoor zijn we gekomen naar de kerk, gekomen als geroepen: om een gezicht te zien. Een droom te dromen.

Een gezicht op de nieuwe aarde onder de nieuwe hemel.

Die scheidt God.

Alleen God kan dat: *scheppen*.

Het werkwoord 'scheppen' wordt in de Schrift nooit van een mens gebruikt.

Zelfs niet van een scheppend kunstenaar.

Alleen God scheidt.

En het eerste is:

*'Wat er vroeger was raakt in vergetelheid,
Het komt niemand ooit nog voor de geest'.*

Voor de geest: dat is vrij vertaald.

Letterlijk zegt Jesaja: het zal niet opkomen in je *hart!*

Niet omhoog komen – dat is het werkwoord hier – niet op-stijgen in je hart.

Dat woeste en lege verleden.

Er zal alleen maar nieuwe blijdschap zijn.

In je hart zal enkel dit nieuwe zijn dat God scheidt.

Geen verdriet, alleen maar vreugde.

Een nieuw, lang levend lichaam, als in de dagen van Adam en Eva tot Noach.

Een leven tot in lengte van; van eeuwen.

Honderd jaar als minimumleeftijd.

En je kijkt om je heen en ziet:

Wolf en lam die samen weiden.

Dan komen de tranen.

Tranen van de blijdschap die niet past in mijn oude lichaam en in mijn oud geworden hart.

Niemand doet kwaad,

Niemand sticht onheil.

En toen dacht ik naar aanleiding van de afgelopen week:
Geen Koran meer. Ook geen Bijbel, geen Veda's, geen Edda, geen Tora.
Geen heilige boeken meer waarmee wij elkaar om de oren slaan. En erger.
Geen godsdienst meer.

God en mens in gesprek, van aangezicht tot aangezicht, zonder bemiddeling.
'Ik zal hun antwoorden nog voor ze mij roepen –
Geen gebeden meer.
Ik zal hen verhoren terwijl ze nog spreken'
En dat, terwijl je vlakbij een leeuw stro ziet eten samen met een rund.

Dat God zal wonen bij zijn mensenkinderen...
Niet wèg van de aarde – niet naar de hemel willen.
Nee, blijf waar je bent.
Ik kom bij je.

God komt – en nu zijn we vanuit de profetie ongemerkt in het evangelie aangekomen – op de wijze van de Mensenzoon.
Een menselijk gezicht.
Ogen die je aanzien.
Een mond die je toespreekt.
Een hand die de tranen van je ogen veegt.
Al je tranen.

Daarvoor moet je wel heel dichtbij komen: tranen wissen, dat gaat niet op afstand. Een groet van bemoediging vanuit de hoge hemel is te weinig. De hemelen moeten scheuren.
God moet neerdalen.
Om de tranen van de ogen van het kind te kunnen drogen. Van de verminkte jonge vrouw uit Oeganda gisteren op de voorpagina van mijn ochtendkrant.

De proef op de som van het geloof dat het Woord vlees is geworden en onder ons heeft gewoond.
Die proef op de som – dat God komt zoals Hij beloofd heeft, dat Hij komt op de wolken des hemels – we blijven de taal van het kind en van de dichter spreken – om zijn nieuwe schepping op aarde te betreden.

Dáárom wacht de gemeente.
Dáárom blijven we wachten.
Tot de derde en vierde nachtwake, tot in de kleine uurtjes.
Dáárom gaan de deuren van de Oude Kerk open op de eerste dag van de week, terwijl de late nachtbrakers nog over de Wallen schuifelen.
Daarom luiden de klokken over Mokum op de zondagochtend.

En ineens – raken de woorden van Jezus ons tot in het diepst van de ziel: *Vrees niet, kleine kudde.*
Waar twee of drie bijeen zijn in de naam – méér hoeft niet – dáár begint het.
Wacht niet tot je met velen bent. Misschien zul je nooit meer met velen zijn.

Een kleine kudde zijn we, zonder enige twijfel, temidden van de grote stad.

De Oudekerk-gemeente.

Pas ná de eredienst komen er meer. Dan neemt de Stichting De Oude Kerk het van ons over. Dan komen de toeristen, de kijkers, de cultuur-beminnars. En reken maar dat er dan vonken overspringen.

Vanwege deze ruimte. Waar de gloed en glans van de eredienst nog huist. Waar de geur van brood en wijn nog hangt. Waar de verhoogde toon van het lied nog nazingt.

Want ook van deze ruimte en van deze zondagstijd geldt: de schatten van de eeuwen, de grote mars van de geschiedenis, de overvloed aan cultuur – voor wie zal het zijn? De vraag aan de rijke boer van vorige zondag klinkt opnieuw. Nog meer voor jezelf optasten in schuren? Of het antwoord op de vraag: wat je hebt klaargemaakt in je leven, voor wie zal het zijn? Voor wie zullen onze schatten zijn?

Voor de arme, de arme van geest niet te vergeten, de moderne gelukzoeker, de reli-shopper die ten einde raad in een oude kerk de schat van het leven hoopt te vinden.

Zoek eerst het Koninkrijk.

Het u *gegeven* Koninkrijk.

Wij zoeken het gegeven Koninkrijk in de eredienst.

De liturgie. Het heilige spel.

Al meer dan zeven eeuwen op deze plek.

Sta klaar, kleine kudde, doe je gordel om – als Israël tijdens het Paasfeest van de lente – klaar voor vertrek, klaar om elk moment te kunnen opbreken.

Houd de lampen brandend – week na week, ontstoken aan de kaars van Pasen.

Straks komen we van onze plaatsen en gaan in optocht naar het hoogkoor.

Om te wachten op de Bruidegom.

Om te waken.

Iemand moet dat toch doen in een wereldstad waar de volken der aarde vertegenwoordigd zijn, alle volken, in alle veelkleurigheid.

Een kleine schare moet dat toch doen – waken en wachten.

Er moet toch iemand opblijven en waken over stad en land?

De Mensenzoon –

Hij komt op een tijdstip – een stip in de eindeloze wereldtijd – waarop we het niet verwachten.

God is niet te berekenen. Hij laat zich niet door ons op de vingers zien.

Als Hij schept – in den beginne – of opnieuw zoals in het visioen van Jesaja – dan verschijnen wij mensen niet eerder dan op de zesde dag, als laatsten op het toneel. Dan heeft Hij de aarde al voltooid, dan zijn alle dingen al gereed, dan zijn de dieren, de wolf en het lam, de leeuw en de koe, al op het toneel. Daarna komen in zijn berekening wij mensen pas kijken.

Jij, doe je ogen open en zie. Hoe vind je het wat ik geschapen heb? Is het niet *tov*, goed? Ja, is het niet zeer goed?

Wachten op je heer die opbreekt van een bruiloft. Een oosterse bruiloft kan lang duren. Dagen lang. Dus het kan ook dagen duren voordat hij terugkeert.

Blijf dus wachten. Als het licht is. En als de nacht valt.

Daar komt hij.

Open meteen de deur.
En als hij is binnengekomen – de grote omkering.
De gewone wereld op zijn kop.
Het is dan ook de glans van de nieuwe aarde.
De vernieuwde Verenigde Naties.
Het nieuwe Jeruzalem voor Joden en Palestijnen.
Binnengekomen – slaat de heer zijn gordel om – de gordel die de dienaren al om hadden in hun verwachting –
Nodigt hen aan tafel – u hoort het goed, de heer nodigt zijn dienaren aan tafel –
En hij bedient hen.
Hij serveert de maaltijd.
Hij is de aartsdiaken – zoals Lukas letterlijk schrijft.
Hij – een ongekende wereld gaat voor ons open – Hij is niet gekomen om gediend te worden – maar om te dienen. En zijn leven te geven, als een losprijs, voor velen.

Zou dan toch – toch het Woord vlees zijn geworden, en onder ons – onder ons, in de krochten en spelonken van onze samenleving, en op de toppunten van onze vreugde, van onze wereldgemeenschap – zijn afgedaald, om daar zijn tent op te slaan? Onder de bruggen en in de goten?

Zou dan toch – in die enkele bete broods, in die ene teug wijn de smaak te proeven zijn van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde?
Kom, en overtuig u zelf. Wanneer onze woorden oud en versleten zijn geraakt, laat onze tong dan de weg vinden naar de nieuwe schepping in die kleine tekenen van wijn en van brood.
De tafel wacht ons.
Een tafel waar wij allen – ja, wij, allen – worden teruggebracht bij het bestaansminimum: brood en water. Water en brood. De verwondering. Het water van de bruiloft in Kana – naar een woord van Willem Barnard – bloost van blijdschap door de blik die Jezus erin werpt en wordt tot bloedrode fonkelende wijn.

Blijf wachten. Wachten op God.
Als in het toneelstuk: *Wachten op Godot*. Die twee mannen met bolhoed, en de kale boom.
Blijf wachten.

Nee, actiever, vuriger, dringender, hartstochtelijker –
Als de heer des huizes had geweten op welk uur de dief zou komen, dan zou hij niet in zijn huis hebben laten inbreken.
Je moet maar durven: de Mensenzoon als een dief. Als een onvervalste inbreker. Die uiteraard zijn komst niet aankondigt.
Ook jullie moeten klaarstaan, elk uur, elk ogenblik.
De essentie van christelijk geloof en hoop en liefde.
Het verkondigen van de dood des Heren – zijn liefde tot in de dood, tot dwars door de dood heen – geen mens weet hoe – het leven van Jesaja 65 binnen – totdat Hij komt.

‘Vrees niet, kleine kudde, want jullie Vader heeft jullie het Koninkrijk willen schenken’.
Daar heeft Hij plezier in. Dat is zijn welbehagen, horen we Lukas zeggen. Schenken – als dauw van de hemel, als regen over het dorstige land.

En dan – als je dit alles is geschonken, dit Koninkrijk – geef dan weg. Kleine kudde die je bent. Wacht niet tot je groot bent, geef nu weg.

Aan wie de hemel is geschonken, die kunnen op aarde hun bezittingen verkopen en aalmoezen geven.

In het boek 'Jezus van Nazareth – hoop van de armen' las ik de zin:

'Voor het afstand doen van alle bezit heeft Lukas maar één reden: de buitengewone ontmoeting met Jezus'.

Voor zichzelf een geldbuidel maken die niet verslijt, een schat in de hemel vinden die niet opraakt, waar een dief – daar is hij weer – een dief niet bij kan, waar een mot niet kan aanvreten. Want – waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.

Dat God komt zoals Hij beloofd heeft – dat raakt de schat van mijn leven, het onuitblusbare binnenpretje van het christelijk geloof.

Gelukkig degenen die zo verwachten!

In de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

Amen.